

تأثیر هفت هفته تمرین استقامتی بر بیان ژن ناقلهای لاکتات عضلات اسکلتی موشهای صحرایی

روح الله نیکویی^۱، حمید رجبی^{*۲}، رضا قراخانلو^۳، کبری امیدفر^۴

۱- استادیار دانشگاه شهید باهنر کرمان

۲- دانشیار دانشگاه خوارزمی

۳- دانشیار دانشگاه تربیت مدرس تهران

۴- دانشیار علوم پزشکی دانشگاه تهران، پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم

* نشانی نویسنده مسئول: تهران، اتوبان شهید حقانی، جنب ورزشگاه شهید کشوری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

Email: hrabajib@hotmai.com

وصول: ۹۲/۸/۶

اصلاح: ۹۲/۹/۱۱

پذیرش: ۹۲/۱۲/۷

چکیده

هدف و مقدمه: با وجود مشخص بودن تأثیر تمرین بر بیان مونوکربوکسیلات ترانسپورترها (MCTs)، عوامل تنظیمی این تغییرات هنوز به طور کامل شناخته نشده است. هدف از مطالعه حاضر بررسی تأثیر ۷ هفته تمرین استقامتی بر میزان بیان MCT1 و MCT4 در عضلات نعلی و باز کننده طویل انگشتان (EDL) و تعیین ارتباط بین بیان سجین (CD147) و بیان این انتقال دهنده ها بود.

روش شناسی: تعداد ۲۰ موش صحرایی نر نژاد ویستار با دامنه وزنی $20.8/4 - 20.7/1$ گرم انتخاب و به طور تصادفی به ۲ گروه همسان و مساوی کنترل و تمرینی تقسیم شدند. تمرین استقامتی به مدت ۷ هفته، بر گروه تمرینی اعمال گردید. ۴۸ ساعت پس از اتمام برنامه تمرینی حیوانات تشریح و عضله نعلی و EDL استخراج شدند. سنجش بیان ژن با تکنیک Real time – PCR انجام و بیان نسبی هرزن با روش $\Delta\Delta CT - 2$ محاسبه گردید. تفاوت‌های بین گروهی با آزمون t مستقل و معنی دار بودن روابط بین متغیرها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون سنجیده شد.

یافته ها: افزایش معنی دار ۴۷ درصدی در بیان MCT1 عضله EDL ($p < 0.05$) و ۱۹ درصدی در بیان MCT4 عضله EDL ($p < 0.05$) در گروه تمرینی نسبت به گروه کنترل مشاهده شد. در مقایسه با گروه کنترل، بیان CD147 در گروه تمرینی در عضله نعلی بدون تغییر و در EDL ۲۱ درصد افزایش معنی دار داشت ($p < 0.05$). بین بیان CD147 و MCT1 فقط در عضله نعلی ارتباط معنی دار یافت شد ($p < 0.01$).

بحث و نتیجه‌گیری: بطور خلاصه نتایج تحقیق نشان داد بخشی از افزایش بیان MCT1 و MCT4 در عضلات اسکلتی متعاقب تمرین استقامتی از طریق افزایش در ساز و کارهای پیش ترجمه ای و به روش مختص به ایزو فرم اتفاق می‌افتد. بیان CD147 در عضلات اسکلتی با بیان MCT1 در رابطه است.

واژه های کلیدی: مونوکربوکسیلات ترانسپورترها، تمرین استقامتی، موهای صحرایی

مقدمه

به لاکتات و یون هیدروژن تجزیه می‌شود (۱). لاکتات می‌تواند در عضلات اکسایشی و عضله قلبی اکسایش شود، در تارهای تند انقباض به گلیکوژن تبدیل و یا در کبد و کلیه طی فرایند گلوكونوژن به گلوكز تبدیل و به جریان خون باز

اسید لاکتیک – محصول نهایی گلیکولیز بی هوازی – عمدهاً بوسیله عضلات اسکلتی تولید و به دلیل ضریب تجزیه پایین ($PKa = 3.86$ در pH) فیزیولوژیابی، تقریباً به طور کامل

هر حال بررسی تاثیرات بلند مدت تمرينات استقامتی بر MCT1 و MCT4 در عضله اسکلتی بیشتر مربوط به محتوى پروتئینی این انتقال دهنده هاست که جمیع این تحقیقات بر افزایش محتوى پروتئینی این انتقال دهنده ها پیامد تمرينات استقامتی اتفاق نظر دارند (۱۴، ۱۳، ۷).

از طرف دیگر میزان بیان یک پروتئین خاص ماحصل سازوکارهای نسخه برداری و ترجمه ای است لیکن علیرغم محتوى غنی ادبیات در زمینه تاثیر تمرين بر محتوى پروتئینی این انتقال دهنده ها، در زمینه تاثیر بلند مدت تمرين بر محتوى mRNA MCT4 و MCT1 نقصان وجود دارد. مطالعات محدود در این زمینه به مطالعه بونن و همکاران (۱۳) که در آن تاثیر تمرين بر محتوى mRNA این انتقال دهنده ها به انجام رسیده است که آن هم پاسخ به تمرين حاد را مورد بررسی قرار داده است و مطالعه توماس و همکاران (۱۵) که در این تحقیق نیز پاسخ CD147 به تمرين بررسی نشده است، محدود می شود. با وجود این که تغییرات در سطح نسخه برداری نیز می تواند بر میزان بیان پروتئین اثر گذار باشد، تاکنون مطالعه ای تاثیر بلند تمرين بر محتوى mRNA این انتقال دهنده ها را مورد بررسی قرار نداده است. به علاوه بیشتر مطالعات مربوط به CD147 به عنوان یکی از عوامل موثر بر بیان این انتقال دهنده ها در شرایط آزمایشگاهی صورت گرفته و تاکنون مطالعه ای نقش CD147 بر بیان MCT1 و MCT4 در محیط طبیعی بدن و در پاسخ به تمرين را مورد بررسی قرار نداده است و اثر تمرين بر بیان CD147 هنوز ناشناخته است. لذا با توجه به موارد فوق، و تایید نقش CD147 به عنوان عاملی مهم در بیان MCT1 و MCT4 در شرایط نرمال، این احتمال وجود دارد که افزایش بیان این انتقال دهنده ها در اثر تمرين نیز وابسته به عملکرد CD147 باشد تحقیق حاضر به منظور مشخص نمودن تاثیر ۷ هفته تمرين استقامتی بر بیان عوامل فوق و پاسخگویی به سوالات زیر به اجرا در آمد:

اثر تمرين استقامتی بر محتوى MCT1 و MCT4 در عضلات نعلی و EDL به چه صورت است؟

تغییرات ناشی از تمرين در بیان CD147 چگونه است و در صورت تاثیر پذیری از تمرين آیا بین بیان MCT1 و MCT4 با CD147 ارتباط معنی داری وجود دارد یا نه؟

گردانده شود. به همین دلیل، این سوابسترا به طور مداوم در سلولهای مختلف و بین بافت‌های مختلف متفاوت در حال تبادل است (۲). این انتقال بین بافت‌های مختلف وابسته به pH و به شیوه هم انتقالی با یون هیدروژن از طریق مونوکربوکسیلات ترانسپورترها (MCTs) صورت می‌گیرد (۳)، که دارای ایزوفرم‌های مختلف هستند. تاکنون ۱۴ ایزوفرم مختلف از MCT‌ها در موش و ۹ ایزوفرم در انسان شناسایی شده اند که توزیعی وابسته به بافت دارند (۵). در این مجموعه MCT1 و MCT4 دو ایزوفرمی هستند که در تنظیم جریان لاکتات از عرض غشای سلولی مهمترین نقش را دارا هستند و در عضلات اسکلتی انسان و حیوان با ویژگی جنبش پذیری و مکانهای متفاوت بیان می‌شوند (۶). مطالعات نشان داده اند که فعالیت بدنی (۷) و تحریک الکتریکی (۸) و هایپوکسی (۹) تاثیر قابل توجهی بر افزایش بیان MCT‌ها در عضله اسکلتی MCT1 دارد که به روش مختص به ایزوفرم عمل می‌کنند. عمدتاً در اثر تمرينات استقامتی بیان می‌شود و با ظرفیت‌های اکسایشی عضله در ارتباط است (۲) در حالیکه MCT4 بیشتر متعاقب تمرينات شدید بیان می‌شود (۲) و با شاخص‌های گلیکولیتیک تعامل بیشتری دارد. در تأیید نقش فعالیت عضلانی بر بیان این انتقال دهنده ها در تحقیقاتی که میزان فعالیت عضله اسکلتی بواسطه عصب زدایی (۱۰) یا تعلیق عضو (۱۱) کاهش یافته، میزان بیان این انتقال دهنده ها در عضله اسکلتی کاهش قابل ملاحظه داشته است.

در بررسی سازوکارهایی که در بیان ترانسپورترهای لاکتات موثر هستند نقش CD147 که یک گلیکوپروتئین از خانواده Ig می‌باشد، بر جسته تر است. در تایید این موضوع مطالعات کشت سلولی نشان داده اند که MCT1 در بیان نرمال CD147 می‌کند (۱۲). هم چنین در مطالعات پیشین نقش CD147 در MCT1 و MCT4 بر سطح غشای سلولی نقش مهمی را ایفا می‌کند (۱۳). هم چنین در مطالعات پیشین نقش CD147 در تحويل MCT1 و MCT4 به سطح غشای پلاسمایی تایید (۲۱) شده است و از طرف دیگر در موشهای صحرایی که زن CD147 در آنها خاموش گردیده است، با وجود حضور MCT4 و MCT1 mRNA، بیان این انتقال دهندها دچار نقصان گردیده است (۱۲).

همانگونه که اشاره گردید یکی از محرك‌هایی که بر ناقل‌های لاکتات تاثیر می‌گذارند، تمرين استقامتی است (۲). به

روش شناسی

روز بر گروه تمرینی اعمال شد (جدول ۱). مدت ۲۰ دقیقه برای شروع تمرین در هفته اول و ۳۵ دقیقه به عنوان مدت نهایی در اواخر برنامه تمرینی درنظر گرفته شد. ضمن اینکه شدت نهایی نیز به گونه ای انتخاب گردید که سطوح لاكتات را در حین تمرین دستخوش تغییر قابل ملاحظه نماید (بین ۵ - ۴ میلی مول در لیتر، اندازه گیری لاكتات با استفاده از نمونه خونی اخذ شده از دم حیوان و با دستگاه لاكتومتر اندازه گیری شد). تمامی این اطلاعات با انجام مطالعه مقدماتی روی ۴ موشها بدست آمد. دو هفته آخر نیز تمامی متغیرهای تمرینی ثابت نگه داشته شدند تا سازگاریهای انجام شده در زمان تشریح به حالت یکنواخت خود برسند. سرعت نهایی حدوداً معادل با $75 - 80$ درصد $\text{VO}_{2\text{max}}$ بود (۱۳).

حیوان: تعداد ۲۰ موش صحرایی نژاد ویستار نر در سن ۴ هفتگی با میانگین وزنی ۸.۸ ± ۰.۸ گرم از انتستیتوی پاستور ایران تهیه و در شرایط دمایی ۴ ± ۰.۲ درجه سانتیگراد تحت چرخه ۱۲ ساعت تاریکی - روشنایی نگهداری و با غذای مخصوص موش و آب تغذیه شدند. بعد از گذشت ۴ هفته و رسیدن به وزن مطلوب، موشها با میانگین وزن ۱۷.۷ ± ۰.۵ گرم به طور تصادفی به ۲ گروه مساوی و همسان کنترل و تمرینی تقسیم شدند. بعد از آن موشهای گروه تمرین تحت پروتکل تمرینی قرار گرفتند در حالیکه گروه کنترل فقط در قفس نگه داری و درگیر تمرین نمی شد.

برنامه تمرینی: تمرین استقامتی به مدت ۷ هفته، هر

جدول ۱. مشخصات برنامه تمرینی

زمان	آشنا سازی ۵ روز	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰
سرعت (m/min)	۱۵								
مدت (min)	۲۰								

استخراج نمونه: ۲۴ ساعت بعد از آخرین جلسه تمرینی موشها بوسیله تزریق درون صفاقی کتابمین [90mg/kg] و زایلazin [10 mg/kg] بی هوش و عضلات نعلی و EDL بلافارسله استخراج و در نیتروژن -۸۰- منجمد و برای تجزیه و تحلیل بعدی نگهداری شد. خصوصیات اکسایشی و گلیکولیتیک منحصر به فرد و هم چنین درگیری زیاد این دو عضله در حین دویدن، دلیل انتخاب عضلات مذکور در تحقیق حاضر بود.

سترن cDNA با استفاده از μg RNA و با استفاده از Real time - PCR انجام گرفت. توالی پرایمرهای مورد استفاده در جدول ۲ گزارش شده است ضمن اینکه از ۱۸S به عنوان ژن کنترل استفاده گردید. کارایی پرایمرهای تحقیق در قیاس با پرایمر ژن کنترل با انجام RT-PCR با غلظت های سریالی از cDNA هر ژن به صورت جداگانه سنجیده شد (۱۶). برنامه مورد استفاده در Real time شامل 95°C به مدت ۱۰ دقیقه - 95°C به مدت ۱۵ ثانیه، 60°C به مدت ۱ دقیقه (تکرار ۴۰ چرخه) بود. میزان بیان ژن های مورد نظر با روش $\Delta\Delta\text{CT}$ تحقیق حاضر وجود نداشت لیکن تجزیه و تحلیل نهایی بر روی ۶ راس در هر گروه انجام گردید.

استخراج نمونه: ۲۴ ساعت بعد از آخرین جلسه تمرینی موشها بوسیله تزریق درون صفاقی کتابمین [90mg/kg] و زایلazin [10 mg/kg] بی هوش و عضلات نعلی و EDL بلافارسله استخراج و در نیتروژن -۸۰- منجمد و برای تجزیه و تحلیل بعدی نگهداری شد. خصوصیات اکسایشی و گلیکولیتیک منحصر به فرد و هم چنین درگیری زیاد این دو عضله در حین دویدن، دلیل انتخاب عضلات مذکور در تحقیق حاضر بود.

Real time - PCR: حدود ۵۰ میلی گرم عضله با روشن کوئی پودر گردید و جهت استخراج total RNA به نسبت ۱ به ۱۰ در Isol RNA-Lysis reagent هموژن گردید. به منظور برداشتن اجزای پروتئینی محصول حاصل برداشته و با نسبت ۱ به ۰/۵ با Isol اولیه با کلروفورم مخلوط و به مدت ۱۵ ثانیه به شدت تکان داده شد. محصول در 4°C 12000g , ۱۰min, سانتریفیوژ شد. سوپرنا坦ت برداشته و با نسبت ۱ به ۰/۵ با Isol اولیه با کلروفورم مخلوط و به مدت ۱۵ ثانیه به شدت تکان داده شد. محصول در 4°C 12000g , ۱۵ min, سانتریفیوژ و بخش معدنی و آبی از هم جدا شدند، بخش محتوى RNA برداشته و با نسبت ۱ به ۵ با ایزوپروپانول مخلوط و به مدت ۱۰ دقیقه در دمای اتاق رها و سپس در 12000 g , ۱۰ min, 4°C سانتریفیوژ شد.

جدول ۲. توالی پرایمرهای مورد استفاده در تحقیق

Genebank	Reverse primer (3' to 5')	Forward primer (3' to 5')	ژن
NM-012716	CAATCATAGTCAGAGCTGGG	GCTGTCATGTATGCCGGA	MCT1
NM-030834	TTGAGAGCCAGACCCAAGC	GCTGGCTATGCTGTATGGC	MCT4
	GTGGGTTTCGGAACTGAGGC	GTCGGCATCGTTATGGTCG	18 S
	TCATCCTGTCACTGGTATTGG	GTGGGTATAAACTGCTGTATGG	CD147

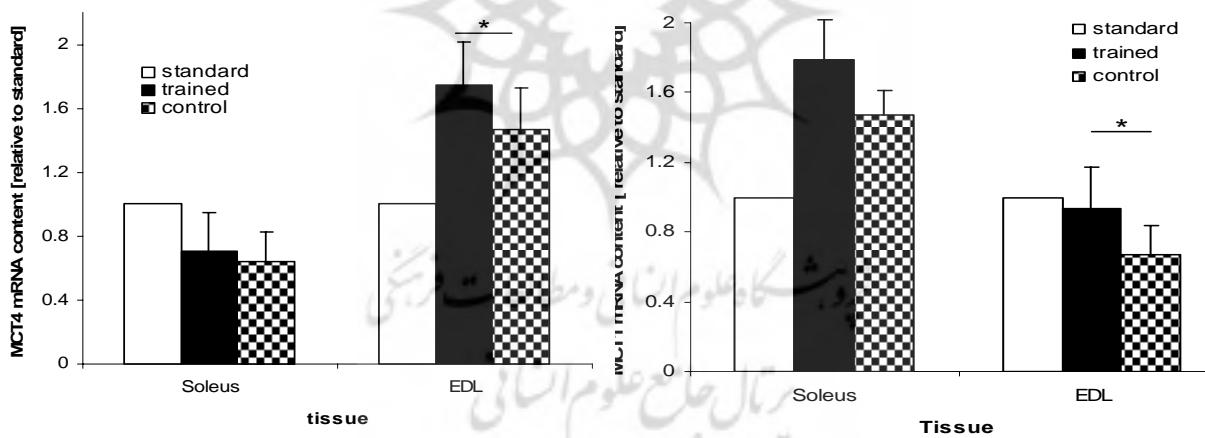
در هر عضله نسبت به بیان همان ژن در عضله مخالف سنجدیده و سپس مقایسه بین گروههای تحقیق انجام گرفت. مقدار α در تمامی مراحل برابر با 0.05 در نظر گرفته شد.

نتایج

بیان ژن MCT1 و MCT4 : محتوی mRNA در گروه تمرینی نسبت به گروه کنترل بعد از اعمال برنامه تمرینی در عضله نعلی و EDL به ترتیب ۲۳ و ۴۷ درصد بیشتر بود. این اختلاف بین گروهها فقط در عضله EDL معنی دار بود ($p < 0.05$, $t = 3/16$). (شکل 1a)

روش آماری

در بخش آمار توصیفی از شاخصهای پراکنده‌گی انحراف معیار، میانگین استفاده شد. بعد از اینکه طبیعی بودن توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف تایید شد، جهت تعیین معنی دار بودن تفاوت متغیرها بین گروههای تحقیق از آزمون آماری t استیودنت و معنی دار بودن روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. به منظور امکان انجام کار آماری بر داده‌های تحقیق، تغییرات بیان هر کدام از ژنهای CD147, MCT1, MCT4 و

شکل (b). محتوی MCT4 mRNA در عضلات اسکلتی
گروه های تحقیق

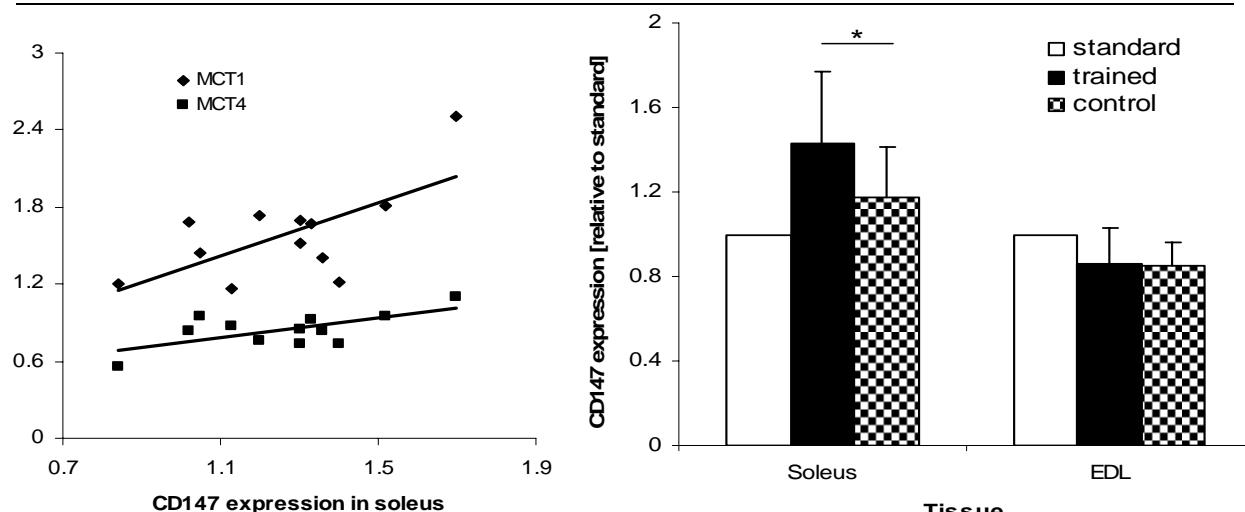
شکل (a). محتوی MCT1 mRNA در عضلات اسکلتی

گروه های تحقیق

[کنترل ($n = 6$), تمرینی ($n = 6$), * اختلاف معنی دار $p < 0.05$]

فقط در عضله EDL بین دو گروه اختلاف معنی دار داشت.
($t = 2/75$, $p < 0.05$)

محتوی mRNA MCT4 در گروه تمرینی نسبت به گروه کنترل بعد از اعمال برنامه تمرینی در عضله نعلی و EDL به ترتیب ۹ و ۱۹ درصد افزایش داشت (شکل 1b) این افزایش

شکل (2). ارتباط بین محتوی CD147 mRNA و MCT4 و MCT1 در عضله نعلی

شکل (2). محتوی mRNA CD147 در عضلات اسکلتی

گروه های تحقیق

[کنترل (n = 6)، تمرینی (n = 6)، * اختلاف معنی دار <0.05]

انقباض بیشتر است. زمانی که میزان بیان MCT1 در دو عضله نعلی و EDL با هم مقایسه شد نتایج حاکی از افزایش بیشتر بیان MCT1 در عضله EDL بود. این نتیجه در ظاهر متناقض به نظر می رسد چرا که با توجه به ماهیت استقامتی برنامه تمرینی مورد استفاده در تحقیق حاضر و با توجه به خصوصیات اکسایشی عضله نعلی افزایش بیشتر بیان MCT1 در این عضله مورد انتظار است. این نتیجه مطابق با اصل بیان کمتر - فراهمی سریعتر (۱۸) قابل تفسیر است که طبق آن هر چه محتوی یک پروتئین در بافت مشخص کمتر باشد، به نیازهای سوخت و سازی، تنظیمی و سینگالینگ با افزایش در بیان ژن و فراهمی بیشتر mRNA پاسخ می دهد. یه دلیل اینکه تحقیق ما در جهت پاسخگویی به این امر طراحی نشده بود و ملزمات اظهار نظر در مورد این امر با داده های ما فراهم نیست، نمی توان در این مورد اظهار نظر نهایی نمود. مطالعه با روش سریال زمانی در پاسخ به یک جلسه تمرینی حاد، جهت مشخص شدن این موضوع به محققان آینده پیشنهاد می شود.

الگوی متفاوت در پاسخ محتوی MCT1 و MCT4 در تارهای عضلانی مختلف پیشنهادکننده این است که پاسخ ملکولی به تمرین احتمالاً بواسطه سازوکارهای سینگالینگ مختلف واسطه گری می شود. این فرضیه را می توان توسعه داد که راهبرد بکارگرفته شده توسط میوفیبریلهای جهت تنظیم نسخه برداری یک ژن خاص بازگوکننده نیاز محصول آن

mRNA CD147 بعد از اعمال برنامه تمرینی محتوی در گروه تمرینی نسبت به گروه کنترل در عضله نعلی بدون تغییر و در عضله EDL ۲۱ درصد بیشتر بود و به لحاظ آماری معنی دار بود (t = 2.48, p < 0.05) (شکل 2a). بین محتوی mRNA CD147 و MCT1 فقط در عضله نعلی همبستگی معنی دار یافت شد (r = 0.54, p < 0.01, شکل 2b).

بحث و نتیجه گیری

مطالعه حاضر به منظور تعیین تغییرات در بیان ژن MCT1 و MCT4 در عضلات اسکلتی موشهای صحرابی نژاد ویستان نر متعاقب تمرین استقامتی به اجرا درآمد. مطالعه حاضر نشان داد که MCT1 و MCT4 به آن دسته از ژن هایی تعلق دارند که در پاسخ به تمرین افزایش می یابند. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که الگوی تغییرات بیان MCT1 و MCT4 تا حدودی بین خود عضله و در مقایسه با عضلات دیگر متفاوت است که امکان پاسخ مختص هر ژن و مختص به ترکیب تار را گوشزد می کند. این نتایج تحقیق پیلگراد و همکاران (۱۸) و هیلدبرنت و همکاران (۱۹) هم راستاست که نشان دادند در مقایسه با عضلات تندر انقباض میزان نسخه برداری یک ژن خاص (به عنوان مثال HO-1) در عضلات کند

عامل HIF-1 α واسطه‌گری می‌شود. در این مطالعه بر اثر وقوع هایپوکسی، میزان پروتئین و mRNA MCT4 افزایش داشت و پرموتور شناسایی شده در MCT4 به هایپوکسی جواب می‌داد. در توالی MCT4 DNA دو پرموتور HRE وجود دارد وجود دو منطقه HREs که بواسطه ۸ نوکلوتید از هم جدا شده‌اند، ویژگی عمومی ژن‌هایی است که تحت تأثیر هایپوکسی، فرآیند نسخه‌برداری در آنها تغییر می‌کند. هر چند وقوع هایپوکسی بیشتر در ورزشهای پر شدت انجام می‌شود، لیکن از آنجایی که در تحقیق حاضر شدت برنامه تمرینی در هفته‌های آخر به گونه‌ای طراحی شد که باعث تأثیرات قابل ملاحظه در میزان غلظت لاکتات خون شود، و شدت تمرینی به گونه‌ای بود که وقوع هایپوکسی را محتمل می‌کرد، احتمالاً بخشی از پاسخ بیان ژن MCT4، از طریق عملکرد فاکتور HIF-1 α و تأثیر آن بر MCT4 قابل تفسیر است (۲۵).

با وجود افزایش در محتوی mRNA در هر دو ایزوفرم نقش فرایندهای پیش ترجمه‌ای در تنظیم بیان MCT4 نسبت به MCT1 بیشتر بود. وجود یک منطقه غیر ترجمه‌ای در توالی نوکلوتیدی MCT1 می‌تواند فرایند بزرگ (1.6 kb) را تحت تأثیر قرار دهد. محتوی نسخه‌برداری این ژن را کاهش و اهمیت روند‌های پیش ترجمه‌ای را در تنظیم آن را کاهش دهد (۲۶). محتوی MCT4 تنها به مقادیر آن در سطح سارکولما محدود است (۲۷، ۲۸) در حالیکه MCT1 هم مقادیر سارکولمایی را شامل می‌شود و هم دارای ذخایر درون سلولی است که امکان انتقال به سطح سارکولما را داراست. بونن و همکاران (۲۸) در تحقیق خود نشان دادند که بلافارسله بعد از یک جلسه تمرین حاد میزان بیان MCT1 و MCT4 افزایش می‌یابد ضمن اینکه افزایش در محتوی MCT1 و MCT4 در این دوره نیز اتفاق می‌افتد. این احتمال وجود دارد که به دلیل عدم وجود ذخایر درون سلولی MCT4، اهمیت مکانیسم‌های پیش ترجمه‌ای در تنظیم محتوای MCT4 نسبت به MCT1 از اهمیت بیشتری برخوردار باشد.

به دلیل اینکه وجود CD147 برای بیان طبیعی MCTs مورد نیاز است، مطالعاتی که از خاموش کردن CD147 استفاده نموده‌اند، کاهش بارز در بیان MCT1 و MCT4 را گزارش نموده‌اند و تأیید کرده‌اند که CD147 یک پروتئین کمکی است که وجود آن برای بیان طبیعی MCTs مورد نیاز است (۲۹).

ژن نسبت به نیازی است که در اثر تمرین بر آن اعمال می‌شود. این مسئله در تحقیق حاضر دیده شد جایی که به دلیل پایین بودن میزان بیان MCT1 در عضله EDL و یا میزان بیان MCT4 در عضله نعلی، نهایتاً پاسخ این دو ژن به تمرین استقامتی با افزایش بیان ژن آنها جبران گردید. موارد مشابه در تحقیقات دیگر نیز به چشم می‌خورد، به عنوان مثال هگزوکیناز II، آنزیم متابولیکی است که میزان غلظت پایه آن جهت تجزیه گلوکز در تارهای عضلانی کافی نیست و در حین تمرین متوسط سازوکارهای پیش ترجمه‌ای آن فعال می‌شوند و سبب افزایش نسخه‌برداری این آنزیم می‌شوند (۳۰). مورد برعکس درباره آنزیم کاربینتین اسیل تراستفراز I دیده می‌شود که به دلیل زیاد بودن غلظت‌های استراحتی آن، افزایش فرآیند نسخه‌برداری دیده نمی‌شود چرا که می‌تواند نیازهای متابولیکی می‌ویرایلها را پاسخگو باشد (۲۰).

متعاقب اعمال تمرین استقامتی، بیان MCT1 در هر دو نوع عضله افزایش داشت هر چند که این افزایش معنی دار نبود. PGC1- α عاملی است که می‌تواند بیان MCTs و بالاخص بیان MCT1 را تحت تأثیر قرار دهد. نشان داده شده است که بیان PGC1- α در پاسخ به تحریک الکتریکی (۲۱) یا به تمرین در موش (۲۲) و انسان (۲۳) افزایش می‌یابد که می‌تواند افزایش بیان MCT1 در تحقیق حاضر را تفسیر نماید. عمل PGC1- α وابسته به غلظت کلسیم درون سلولی است و از طریق مسیر CAMK II عمل می‌کند (۲۴). در این مسیر PGC1 α نقش اصلی در تنظیم بیان P38 MAPK پیام رسانی P38 MAPK محسوب نهایی یا برونداد نهایی بازی می‌کند. P38 MAPK از طریق فسفریلاسیون PGC1 α و یا افزایش بیان MAPK از دو طریق فسفریلاسیون P38 منجر به افزایش بیان Ca²⁺ می‌شود. P38 MAPK از طریق فسفریلاسیون PGC1 α و یا افزایش بیان و نسخه‌برداری آن می‌تواند فعالیت PGC1- α را افزایش دهد (۲۴).

عامل حاصله از هایپوکسی (HIF-1 α) عامل دیگری است که می‌تواند تنظیم بیان ژن MCTs را تحت تأثیر قرار دهد. این عامل بر بیان MCT1 بدون تأثیر و عدمه اثرات خود را بر MCT4 اعمال می‌کند. در مطالعه محمد و همکاران (۲۵) نشان داده شد که بیان ژن MCT4 در پاسخ به هایپوکسی از طریق افزایش نسخه‌برداری انجام می‌شود که این فرآیند توسط

بیانی این پروتئینها با یکدیگر در غشای پلاسمایی و تعیین تاثیر تمرین بر این فرایند به محققان بعدی پیشنهاد می شود. به طور خلاصه مطالعه حاضر نشان داد که بخشی از افزایش بیان MCT1 و MCT4 در عضلات اسکلتی متعاقب تمرین استقامتی از طریق افزایش در ساز و کارهای پیش ترجمه ای اتفاق می افتد. این تنظیم ساز و کارهای پیش ترجمه ای در بیان MCT1 و MCT4 به روش مختص به ایزوفرم اتفاق می افتد به گونه ای که نقش ساز و کارهای پیش ترجمه ای در بیان MCT4 بسیار بارز و در بیان MCT1 نقش ناچیزی دارد. هم چنین بیان CD147 در عضلات اسکلتی با بیان mRNA عضله در رابطه است. در نهایت با این که میزان فاکتورهای مورد نظر در اثر تمرین در تحقیق حاضر افزایش داشت، به دلیل اینکه عوامل مختلف در ترجمه باعث ناپایداری mRNA و عدم بیان پروتئین می گردند، بیان نهایی می بایست در مقدار پروتئین این فاکتورها نیز مطالعه گردد.

سپاس و قدردانی

نویسنده‌گان بدینوسیله مراتب تقدیر و تشکر خود را از پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه تهران به جهت حمایت مالی از تحقیق حاضر ابراز می دارند.

بعضی از مطالعات هم بر این اعتقاد هستند که MCT1 و MCT4 انتقال دهنده‌های هتروموریک هستند که از یک واحد CD147 تشکیل شده‌اند. در مطالعه حاضر بیان CD147 در عضلات نعلی افزایش داشت که می‌تواند این عامل را به عنوان یک عامل تنظیمی در بیان MCTs در این عضله در پاسخ به تمرین معرفی نماید. این اولین مطالعه‌ای است که پاسخ توأم بیان ژن MCTs و CD147 را بصورت یکجا در پاسخ به تمرین استقامتی مورد مطالعه قرار می‌دهد. در این مطالعه افزایش در بیان MCT1 در عضلات اسکلتی با میزان افزایش در بیان ژن CD147 رابطه داشت که بیانگر این مطلب است که بیان CD147 با خصوصیات اکسایشی بافت در رابطه است. هر چند بر اساس نتایج ما این ژن تاثیری بر بیان MCT4 نداشت MCT4 مطالعات دیگر وجود CD147 برای بیان طبیعی را گزارش نمودند (۲۹). احتمالاً این تناقض مربوط به شرایط تحقیق است چرا که بیشتر این مطالعات بر سلولهای سرطانی صورت گرفته‌اند. اینکه آیا CD147 در روند تکاملی این انتقال دهنده‌ها در دستگاه گلزاری را تسريع می‌کند یا اینکه در مرحله انتقال این انتقال دهنده‌ها به سمت غشای پلاسمائی و بیان شدن آن‌ها بر روی غشا تأثیرگذار است از نتایج تحقیق حاضر قابل استناد نیست و انجام تحقیقی دیگر و مطالعه هم

منابع

- Brooks GA. Lactate shuttle - between but not within cells? *J Physiol* 2002; 541: 333 - 339
- Brooks GA. Cell-cell and intracellular lactate shuttles. *J Physiol* 2009; 587(23): 5591–5600
- Juel C. Current aspects of lactate exchange: Lactate/H⁺ transport in human skeletal muscle. *Eur J Appl Physiol* 2001; 86: 12 – 16
- Bishop D, Edge J, ThomasC, Mercier J. Effects of high-intensity training on muscle lactate transporters and post exercise recovery of muscle lactate and hydrogen ions in women. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2008; 295(6): 1991–1998
- Andrew PH. The Monocarboxylate Transporter Family—Structure and Functional Characterization. *IUBMB Life* 2012; 64(1): 1–9
- Bonen A. The expression of lactate transporters (MCT1 and MCT4) in heart and muscle. *Eur J Appl Physiol* 2001; 86: 6-11
- Dubouchaud H, Gail E, Eugene E, Bryan W, Bergman C, Brooks GA. Endurance training, expression and physiology of LDH, MCT1 and MCT4 in skeletal muscle. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2000; 278: 571-579
- Bonen A, Mio T, Dragana M, Catherine H, John JH, Andrew P. Isoform-specific regulation of the lactate transporters MCT1 and MCT4 by contractile activity. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2000; 279: 1131–1138
- Heredia FP, Wood IS, Trayhurn P. Hypoxia stimulates lactate release and modulates monocarboxylate transporter (MCT1, MCT2, and MCT4) expression in human adipocytes. *Eur J Physiol* 2010; 459: 509–518

10. McCullagh KJA , Bonen A. Reduced lactate transport in denervated rat skeletal muscle. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 1995; 268: R884–R888
11. Dubouchaud H, Granier P, Mercier J, Le Peuch C, Prefaut C. Lactate uptake by skeletal muscle sarcolemmal vesicles decreases after 4 wk of hindlimb unweighting in rats. *J Appl Physiol* 1996; 80: 416–421
12. Kirk P, Wilson MC, Heddle C, Brown MH and et al. CD147 is tightly associated with lactate transporters MCT1 and MCT4 and facilitates their cell surface expression. *Embo J* 2000; 19(15): 896-904
13. Bishop D, Edge J, Thomas C, Mercier J. Effects of high-intensity training on muscle lactate transporters and postexercise recovery of muscle lactate and hydrogen ions in women. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2008; 295: 1991–1998
14. Thomas C, Bishop D, Moore MT, Mercier J. Effects of high-intensity training on MCT1, MCT4, and NBC expressions in rat skeletal muscles: influence of chronic metabolic alkalosis. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2007; 293: 916–922
15. Thomas C, Bishop DJ, Lambert K, Mercier J, Brooks GA. Effects of acute and chronic exercise on sarcolemmal MCT1 and MCT4 contents in human skeletal muscles: current status. *Am J Physiol Regul Integr Comp Physiol* 2012; 302(1): R1-14
16. Enoki T, Yuko Y, Lally J, Hideo H, Bonen A. Testosterone increases lactate transport, monocarboxylate transporter MCT1 and MCT4 in rat skeletal muscle. *J Physiol* 2006; 577.1:433–443
17. Livak KJ, Schmittgen TD. Analysis of relative gene expression data using real-time quantitative PCR and the 2-Delta Delta C(T) method. *Methods* 2001; 25: 402–408
18. Pilegaard H, Ordway G, Saltin B, Neufer P.D. Transcriptional regulation of gene expression in human skeletal muscle during recoverey from exercise. *Am J Physiol Endocrinol Metab.* 2000; 279: 806–814
19. Hildebrandt AL, Pilegaard H, Neufer PD . Differential transcriptional activation of select metabolic genes in response to variations in exercise intensity and duration. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2003; 285: 1021–1027
20. Taylor CT, Katz LM, Eivers SS and et al. Alterations in oxidative gene expression in equine skeletal muscle following exercise and training. *Physiol Genomics* 2010; 40 (2): 83-93
21. Benton CR, Yoshida Y, Lally J, Han XX, Hatta H, Bonen A. PGC-1 α increases skeletal muscle lactate uptake by increasing the expression of MCT1 but not MCT2 or MCT4. *Physiol Genomics* 2008; 35:45–54
22. Terada S, Tabata I. Effects of acute bouts of running and swimming exercise on PGC-1alpha protein expression in rat epitrochlearis and soleus muscle. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2001; 286: 208–216
23. Russell AP, Feilchenfeldt J, Schreiber Set al. Endurance training in humans leads to fiber type-specific increases in levels of peroxisome proliferator-activated receptor-gamma coactivator-1 and peroxisome proliferator-activated receptor-alpha in skeletal muscle. *Diabetes* 2003; 52: 2874–2881
24. Wright DC, Geiger PC, Han DH, Jones TE, Holloszy JO. Calcium induces increases in peroxisome proliferator-activated receptor gamma coactivator-1alpha and mitochondrial biogenesis by a pathway leading to p38 mitogen activated protein kinase activation. *J Biol Chem.* 2007; 82: 18793 – 18799
25. Mohammed S, Andrew JD, Andrew PH. The plasma membrane lactate transporter MCT4,but not MCT1,is up-regulated by hypoxia through a HIF-1-dependent mechanism. *J of biological chemistry* 2006; 14: 9030–37
26. Miyamoto S, Chiorini JA, Urcelay E, Safer B. Regulation of gene expression for translation initiation factor eIF-2 alpha: importance of the 3' untranslated region. *Biochem J* 1996; 315: 791–798
27. Coles L, Litt J, Hatta H, Bonen A. Exercise rapidly increases expression of the monocarboxylate transporters MCT1 and MCT4 in rat muscle. *J Physiol* 2004; 561 (1): 253-261
28. Metz L, Mercier J, Tremblay A, Almérás N and Denis R. Effect of weight loss on lactate transporter expression in skeletal muscle of obese subjects. *J Appl Physiol* 2008; 104: 633-638
29. Schneiderhan W, Scheler M, Holzmann KH. CD147 silencing inhibits lactate transport and reduces malignant potential of pancreatic cancer cells in in vivo and in vitro models. *Gut* 2009; 58: 1391-1398

The effects of seven weeks endurance training on lactate transporters gene expression in skeletal muscles of Wistar rats

Nikooie R¹, Rajabi H^{2*}, Gharakhanlu R³, Omidfar K⁴

1- Shahid Bahonar University

2- Kharazmi University of Tehran

3- Tarbiat Modares University

4- Tehran University

Received: 28/10/2013

Revised: 02/12/2013

Accepted: 26/02/2014

*Correspondence:

Rajabi Hamid, Kharazmi University of Tehran

E-mail:

hrajabi@hotmail.com

Abstract

Purpose: Despite the well-established exercise effects on monocarboxylate transporters (MCTs), the triggers of these changes still remains unknown. The objective of the present study was to investigate the long-term effects of seven-week endurance training on MCT1 and MCT4 gene expression of Soleus and extensor digitorum longus (EDL) and their correlation with basigin (CD147) gene expression.

Methods: Twenty male wistar rats (173.1 – 208.4 g) were randomly divided in two equal control and training groups according to their body weight. Endurance training (start with 20 m/min, or 20 min and progressively increase to 30 m/min, for 35 min) was applied to the training group for seven weeks. 48 hours after the final session of training, the rats were sacrificed and soleus and EDL were extracted immediately. MCT1 and MCT4 gene expression were measured by Real time-PCR technique and relative expression of each gene was calculated by $2^{-\Delta\Delta CT}$ method. Between-group variance was determined by independent t-test and Pearson Coefficient Correlation was used for the determination of significant correlation between variables.

Results: Significant increase (% 47) in EDL MCT1 expression ($p < 0.05$), 19 percent in EDL MCT4 expression ($p < 0.05$) were found in trained animals in comparison to control group. CD147 expression in trained animals remained unchanged in EDL and had significant increase (% 21) in soleus muscle in comparison to control group. Significant correlation was only found for Soleus muscle between MCT1 and CD147.

Conclusion: The findings of the study illustrate that exercise – induced increase in MCT1 and MCT4 expression is partially modulated by transcriptional mechanisms and occur in isoform – specific manner. The CD147 expression is correlated with tissue oxidative capacity and regulates the MCT1 expression.

Key words: Monocarboxylate transporters, Endurance training, Male wistar rats